

ZALECENIE KOMISJI
z dnia 6 maja 2003 r. dotyczące definicji przedsiębiorstw mikro, małych i średnich

(notyfikowane jako dokument nr C(2003) 1422)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2003/361/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności art. 211, drugie tiret tego Traktatu,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W sprawozdaniu przedłożonym Radzie w 1992 r. na żądanie Rady ds. Przemysłu z posiedzenia, które odbyło się 28 maja 1990 r., Komisja zaproponowała ograniczenie mnożenia definicji małych i średnich przedsiębiorstw stosowanych na szczeblu wspólnotowym. Zalecenie Komisji 96/280/WE z dnia 3 kwietnia 1996 r. dotyczące definicji małych i średnich przedsiębiorstw¹ było oparte na koncepcji, że istnienie różnych definicji na szczeblu wspólnotowym i krajowym może powodować niespójności. Zgodnie z logiką jednolitego rynku bez wewnętrznych granic, traktowanie przedsiębiorstw powinno opierać się na zbiorze wspólnych zasad. Stosowanie takiego podejścia jest tym bardziej konieczne wobec szerokiej interakcji między środkami wspólnotowymi a krajowymi, które wspomagają przedsiębiorstwa mikro, małe i średnie (MŚP), na przykład w związku z funduszami strukturalnymi czy pracami badawczymi. Oznacza to, że należy unikać sytuacji, w których Wspólnota koncentruje swoje działania na jednej kategorii MŚP, a Państwa Członkowskie na innej kategorii tych przedsiębiorstw. Uznano ponadto, że zastosowanie tej samej definicji przez Komisję, Państwa Członkowskie, Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) oraz Europejski Fundusz Inwestycyjny (EFI) zwiększyłyby spójność i skuteczność polityk skierowanych do MŚP, ograniczając tym samym ryzyko zakłócenia konkurencji.
- (2) Zalecenie 96/280/WE było powszechnie stosowane przez Państwa Członkowskie, a definicja zawarta w załączniku do tego zalecenia została przejęta w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 70/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. sprawie

zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy publicznej dla małych i średnich przedsiębiorstw². Poza potrzebą dostosowania zalecenia 96/280/WE do zmian gospodarczych, zgodnie z art. 2 załącznika do tego zalecenia, należy uwzględnić szereg trudności interpretacyjnych, które powstały przy jego stosowaniu, a także spostrzeżenia otrzymane od przedsiębiorstw. Biorąc pod uwagę szereg zmian w zaleceniu 96/280/WE, których dokonanie jest teraz wymagane, oraz dla potrzeb jasności, właściwe jest zastąpienie tego zalecenia.

- (3) Należy także jasno stwierdzić, że zgodnie z art. 48, 81 i 82 Traktatu, zgodnie z ich wykładnią dokonaną przez Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich, za przedsiębiorstwo należy uznać każdy podmiot, niezależnie od jego formy prawnej, prowadzący działalność gospodarczą, w tym w szczególności podmioty prowadzące działalność rzemieślniczą oraz inne rodzaje działalności o charakterze indywidualnym czy rodzinnym, spółki cywilne lub stowarzyszenia regularnie prowadzące działalność gospodarczą.
- (4) Kryterium liczby personelu („kryterium liczby zatrudnionych osób”) jest niewątpliwie w dalszym ciągu jednym z najważniejszych i musi być stosowane jako kryterium główne; wprowadzenie kryterium finansowego jest niemniej jednak koniecznym uzupełnieniem, mającym na celu ogarnięcie rzeczywistej skali i efektywności działania przedsiębiorstwa oraz jego pozycji w porównaniu z jego konkurencją. Jednakże stosowanie obrotów jako jedyne kryterium finansowego nie byłoby pożądane, w szczególności dlatego, że przedsiębiorstwa sektora handlu i dystrybucji notują, ze względu na swój charakter, wyższe obroty niż przedsiębiorstwa z sektora wytwarzania. A zatem kryterium obrotów powinno zostać połączone z kryterium sumy bilansowej, które stanowi odzwierciedlenie ogólnej zamożności firmy, przy założeniu możliwości przekroczenia któregokolwiek z tych dwóch kryteriów.

¹ Dz.U. L 107, z 30.4.1996, str. 4.

² Dz.U. L 10, z 13.1.2001, str. 33.

- (5) Pułap obrotów odnosi się do przedsiębiorstw prowadzących bardzo różne rodzaje działalności gospodarczej. Aby nie ograniczać w sposób nienależyty przydatność stosowania tej definicji, należy ją zaktualizować z uwzględnieniem zmian zarówno cen jak i produktywności.
- (6) W odniesieniu do pułapu sumy bilansowej, w przypadku braku jakiegokolwiek nowego elementu, uzasadnione jest utrzymanie podejścia, zgodnie z którym do pułapów obrotów stosuje się współczynnik oparty na statystycznym stosunku tych dwóch zmiennych. Trend statystyczny wymaga bardziej znacznego zwiększenia pułapu obrotów. Ponieważ trend ten różni się w zależności od kategorii wielkości przedsiębiorstwa, właściwym jest także jak najściślejsze skorygowanie współczynnika w celu odzwierciedlenia trendu ekonomicznego, a także nie karanie mikroprzedsiębiorstw i małych przedsiębiorstw w stosunku do przedsiębiorstw średnich. Współczynnik ten jest bardzo bliski 1 w przypadku mikroprzedsiębiorstw i przedsiębiorstw małych. W celu uproszczenia musi zatem zostać wybrana jedna wartość dla tych kategorii w odniesieniu do pułapu obrotów i sumy bilansowej.
- (7) Zgodnie z zaleceniem 96/280/WE, pułapy finansowe oraz pułapy liczby zatrudnionych osób stanowią limity maksymalne, a Państwa Członkowskie, EBI i EFI mogą ustalać pułapy niższe niż pułapy wspólnotowe, jeżeli chcą one skierować swoje środki do konkretnej kategorii MŚP. W interesie uproszczenia administracyjnego, przy wdrażaniu niektórych swoich polityk Państwa Członkowskie, EBI i EFI mogą zastosować tylko jedno kryterium - liczbę zatrudnionych osób. Nie dotyczy to jednak różnych przepisów prawa konkurencji, w których należy także stosować i przestrzegać kryteriów finansowych.
- (8) Po przyjęciu Europejskiej Karty Małych Przedsiębiorstw przez Radę Europejską na szczycie w Santa Maria da Feira w czerwcu 2000 r., należy także lepiej zdefiniować kategorię mikroprzedsiębiorstw - małych przedsiębiorstw szczególnie ważnych dla rozwoju przedsiębiorczości i tworzenia miejsc pracy.
- (9) W celu lepszego zrozumienia rzeczywistej pozycji ekonomicznej MŚP oraz wyeliminowania z tej kategorii grup przedsiębiorstw, których siła ekonomiczna może przekraczać siłę prawdziwych MŚP, należy dokonać rozróżnienia między poszczególnymi rodzajami przedsię-

biorstw biorąc pod uwagę to, czy są one niezależne, czy poziom ich udziałów nie wiąże się z posiadaniem pozycji umożliwiającej kontrolę (przedsiębiorstwa partnerskie) lub czy są one powiązane z innymi przedsiębiorstwami. Utrzymuje się aktualny limit wskazany w zaleceniu 96/280/WE, w wysokości 25% wielkości udziałów, poniżej którego przedsiębiorstwo jest uważane za niezależne.

- (10) W celu zachęcania do tworzenia przedsiębiorstw, finansowania kapitałowego MŚP oraz rozwoju terenów wiejskich i rozwoju lokalnego, przedsiębiorstwa mogą być uznane za niezależne pomimo udziałów w nich w wysokości 25% lub więcej ze strony niektórych kategorii inwestorów, którzy odgrywają pozytywną rolę w finansowaniu i tworzeniu działalności. Jednakże wcześniej nie określono warunków dla tych inwestorów. Przypadek „aniołów biznesu” (osób indywidualnych lub grup osób indywidualnych prowadzących regularną działalność polegającą na inwestowaniu venture capital) zasługuje na szczególną uwagę, ponieważ - w porównaniu z innymi inwestorami venture capital - ich zdolność do udzielania adekwatnych porad nowym przedsiębiorcom jest niezwykle cenna. Inwestowanie przez nich w kapitał udziałowy także stanowi uzupełnienie działalności firm venture capital, ponieważ wnoszą oni mniejsze kwoty na wcześniejszym etapie działania przedsiębiorstwa.
- (11) W celu uproszczenia tych kwestii, w szczególności dla Państw Członkowskich i przedsiębiorstw, przy definiowaniu przedsiębiorstw powiązanych należy korzystać z warunków określonych w art. 1 dyrektywy Rady 83/349/EWG z dnia 13 czerwca 1983 r. wydanej na podstawie art. 54 ust. 3 lit. g) Traktatu w sprawie skonsolidowanych sprawozdań finansowych³, ostatnio zmienionej dyrektywą 2001/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁴, w zakresie, w jakim warunki te są odpowiednie dla celów tego zalecenia. W celu wzmocnienia zachęt dla inwestowania w finansowanie kapitałowe MŚP, wprowadzono domniemanie braku dominującego wpływu danego przedsiębiorstwa, zgodnie z kryteriami art. 5 ust. 3 dyrektywy Rady 78/660/EWG z dnia 25 lipca 1978 r. wydanej na podstawie art. 54 ust. 3 lit. g) Traktatu, w sprawie rocznych sprawozdań finansowych niektórych rodzajów spółek⁵, ostatnio zmienionej dyrektywą 2001/65/WE.

³ Dz.U. L 193, z 18.7.1983, str. 1.

⁴ Dz.U. L 283, z 27.10.2001, str. 28.

⁵ Dz.U. L 222, z 14.8.1978, str. 11.

- (12) W odpowiednich przypadkach należy także wziąć pod uwagę relacje między przedsiębiorstwami, które zachodzą między osobami fizycznymi, w celu zapewnienia, że tylko przedsiębiorstwa, które naprawdę potrzebują przywilejów wynikających dla MŚP z różnych przepisów lub środków zastosowanych dla ich korzyści faktycznie z nich skorzystają. W celu ograniczenia rozpatrywania tych sytuacji do niezbędnego minimum, uwzględnienie takich relacji zostało ograniczone do rynku właściwego lub do rynków sąsiednich - z powołaniem, w razie potrzeby, na określoną przez Komisję definicję „rynków właściwych” w obwieszczeniu Komisji w sprawie definicji rynku właściwego dla celów wspólnotowego prawa konkurencji⁴.
- (13) W celu uniknięcia arbitralnych rozróżnień między różnymi organami publicznymi Państwa Członkowskiego, oraz zważywszy na potrzebę pewności prawnej, uznaje się za konieczne potwierdzenie, że przedsiębiorstwo, którego 25% lub więcej kapitału lub praw głosu jest kontrolowanych przez organ publiczny nie jest MŚP.
- (14) W celu złagodzenia obciążenia administracyjnego dla przedsiębiorstw oraz ułatwienia i przyspieszenia administracyjnego rozpatrywania spraw, w których wymagany jest status MŚP, właściwym jest dozwolenie przedsiębiorstwom na składanie formalnych deklaracji poświadczających niektóre z ich cech.
- (15) Konieczne jest szczegółowe ustalenie pojęcia osób zatrudnionych dla potrzeb definicji MŚP. W celu promowania rozwoju szkolenia zawodowego i kursów teoretyczno-praktycznych, przy określaniu liczby zatrudnionych osób požądane jest pomijanie stażystów i studentów zatrudnionych na podstawie umowy dotyczącej szkolenia zawodowego. Podobnie, nie powinno się liczyć urlopów macierzyńskich ani wychowawczych.
- (16) Poszczególne rodzaje przedsiębiorstw zdefiniowane na podstawie ich relacji z innymi przedsiębiorstwami odpowiadają obiektywnie różniącym się od siebie stopniom integracji. Właściwym jest, zatem zastosowanie odmiennych procedur do każdego z tych rodzajów przedsiębiorstw przy obliczaniu wielkości określających ich działalność i siłę ekonomiczną.

PRZYJMUJE NASTĘPUJĄCE ZALECENIE:

Artykuł 1

1. Niniejsze zalecenie dotyczy definicji przedsiębiorstw mikro, małych i średnich, stosowanej w politykach wspólnotowych we Wspólnocie i w Europejskim Obszarze Gospodarczym.

2. Państwa Członkowskie, Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) oraz Europejski Fundusz Inwestycyjny (EFI), są proszone o:

(a) przestrzeganie Tytułu I załącznika w odniesieniu do swoich programów skierowanych do przedsiębiorstw średnich, małych przedsiębiorstw lub mikroprzedsiębiorstw;

(b) podjęcie koniecznych kroków w celu wykorzystania klas wielkości określonych w art. 7 załącznika, szczególnie w odniesieniu do monitorowania wykorzystania przez nich wspólnotowych instrumentów finansowych.

Artykuł 2

Pułapy wskazane w art. 2 załącznika należy traktować jako wartości maksymalne. Państwa Członkowskie, EBI i EFI mogą ustalić niższe pułapy. Wdrażając niektóre ze swoich polityk, mogą one także zdecydować się na zastosowanie tylko kryterium liczby zatrudnionych osób, z wyjątkiem obszarów, które podlegają różnym przepisom w sprawie pomocy publicznej.

Artykuł 3

Niniejsze zalecenie zastępuje zalecenie 96/280/WE z dniem 1 stycznia 2005 r.

Artykuł 4

Niniejsze zalecenie skierowane jest do Państw Członkowskich, EBI i EFI.

Są one proszone o poinformowanie Komisji do 31 grudnia 2004 r. o wszelkich środkach, które podjęły w celu jego realizacji oraz o poinformowanie, nie później niż 30 września 2005 r., o pierwszych rezultatach jego wdrożenia.

Sporządzono w Brukseli, dnia 6 maja 2003 r.

W imieniu Komisji

Erkki LIIKANEN

Członek Komisji

⁴ Dz.U. C 372, z 9.12.1997, str. 5.

ZAŁĄCZNIK

TYTUŁ I

**DEFINICJA PRZEDSIĘBIORSTW MIKRO,
MAŁYCH I ŚREDNICH PRZYJĘTA PRZEZ
KOMISJĘ***Artykuł 1***Przedsiębiorstwo**

Za przedsiębiorstwo uznaje się każdy podmiot prowadzący działalność gospodarczą, niezależnie od jego formy prawnej. Obejmuje to w szczególności osoby prowadzące działalność na własny rachunek oraz firmy rodzinne prowadzące działalność rzemieślniczą lub inne rodzaje działalności, oraz spółki cywilne lub stowarzyszenia regularnie prowadzące działalność gospodarczą.

*Artykuł 2***Liczba zatrudnionych osób i pułapy finansowe określające kategorie przedsiębiorstw**

1. Na kategorię przedsiębiorstw mikro, małych i średnich (MŚP) składają się przedsiębiorstwa, które zatrudniają mniej niż 250 osób, i których obroty roczne nie przekraczają 50 mln EUR, i/lub których roczna suma bilansowa nie przekracza 43 mln EUR.

2. W kategorii MŚP, małe przedsiębiorstwo jest zdefiniowane jako przedsiębiorstwo zatrudniające mniej niż 50 osób, i którego obroty roczne i/lub roczna suma bilansowa nie przekracza 10 mln EUR.

3. W kategorii MŚP, przedsiębiorstwo mikro jest zdefiniowane jako przedsiębiorstwo zatrudniające mniej niż 10 osób, i którego obroty roczne i/lub roczna suma bilansowa nie przekracza 2 mln EUR.

*Artykuł 3***Rodzaje przedsiębiorstw brane pod uwagę przy określaniu liczby zatrudnionych osób i kwot finansowych**

1. „Przedsiębiorstwo niezależne” to przedsiębiorstwo, które nie jest zaklasyfikowane jako przedsiębiorstwo partnerskie w rozumieniu ust. 2 lub jako przedsiębiorstwo powiązane w rozumieniu ust. 3.

2. „Przedsiębiorstwa partnerskie” to wszystkie przedsiębiorstwa, które nie są zaklasyfikowane jako przedsiębiorstwa powiązane w rozumieniu ust. 3, i między którymi zachodzi następujący stosunek: przedsiębiorstwo (przedsiębiorstwo rynku dystrybucji) posiada, samodzielnie lub łącznie z jednym lub więcej powiązanymi przedsiębiorstwami w rozumieniu ust. 3, 25% lub

więcej kapitału lub praw głosu w innym przedsiębiorstwie (przedsiębiorstwo rynku produkcji i dostaw). Jednakże przedsiębiorstwo może zostać uznane za niezależne a zatem niemające żadnych przedsiębiorstw partnerskich, nawet, jeżeli ten 25% próg jest osiągnięty lub przekroczony przez następujących inwestorów pod warunkiem, że inwestorzy ci nie są powiązani w rozumieniu ust. 3, ani indywidualnie ani łącznie z przedsiębiorstwem, o którym mowa:

(a) publiczne korporacje inwestycyjne, firmy venture capital, osoby indywidualne lub grupy osób indywidualnych prowadzących regularną działalność w zakresie inwestycji venture capital, którzy inwestują kapitał udziałowy w firmy nie notowane na giełdzie („anioły biznesu”) pod warunkiem, że łączna wysokość inwestycji tych aniołów biznesu w to samo przedsiębiorstwo wynosi mniej niż 1 250 000 EUR;

(b) uniwersytety lub ośrodki badawcze typu non-profit;

(c) inwestorzy instytucjonalni, w tym fundusze rozwoju regionalnego;

(d) autonomiczne władze lokalne o budżecie rocznym poniżej 10 mln EUR i obejmujące zakresem swojego działania mniej niż 5 000 mieszkańców.

3. „Powiązane przedsiębiorstwa” to przedsiębiorstwa, które mają którekolwiek z następujących relacji ze sobą nawzajem:

(a) przedsiębiorstwo ma większość praw głosu akcjonariuszy lub współników w innym przedsiębiorstwie;

(b) przedsiębiorstwo ma prawo powoływać lub odwoływać większość członków organu administracyjnego, zarządzającego lub nadzorczego innego przedsiębiorstwa;

(c) przedsiębiorstwo ma prawo wywierać dominujący wpływ na inne przedsiębiorstwo na mocy umowy zawartej z tym przedsiębiorstwem lub postanowień w akcie założycielskim lub umowie spółki;

(d) przedsiębiorstwo, które jest akcjonariuszem lub współnikiem innego przedsiębiorstwa, kontroluje samodzielnie, na mocy umowy z innymi akcjonariuszami lub współnikami tego przedsiębiorstwa, większość praw głosu akcjonariuszy lub współników w tym przedsiębiorstwie.

Przyjmuje się domniemanie nie występowania dominującego wpływu, jeżeli inwestorzy wymienieni w drugim

akapicie ust. 2 nie angażują się bezpośrednio ani pośrednio w zarządzanie danym przedsiębiorstwem, bez uszczerbku dla ich praw jako udziałowców.

Przedsiębiorstwa pozostające w którejkolwiek z relacji opisanych w pierwszym akapicie za pośrednictwem jednego lub więcej innych przedsiębiorstw, lub jednego z inwestorów wskazanych w ust. 2, są także uważane za powiązane.

Przedsiębiorstwa, które pozostają w takiej czy innej z tych relacji za pośrednictwem osoby fizycznej lub grupy osób fizycznych działających łącznie, są także uznane za przedsiębiorstwa powiązane, jeżeli prowadzą swoją działalność lub część swojej działalności na tym samym rynku właściwym lub na rynkach sąsiednich.

Za „rynek sąsiedni” uznaje się rynek dla produktu lub usługi znajdujący się w bezpośrednim sąsiedztwie rynku właściwego, w kierunku rynku dystrybucji lub w kierunku rynku produkcji i dostaw.

4. Z wyjątkiem przypadków określonych w ust. 2, akapit drugi, przedsiębiorstwo nie może zostać uznane za MŚP, jeżeli 25% lub więcej kapitału lub praw głosu jest kontrolowane bezpośrednio lub pośrednio, łącznie lub indywidualnie, przez jeden lub więcej organów publicznych.

5. Przedsiębiorstwa mogą złożyć oświadczenie o swoim statusie jako przedsiębiorstwa niezależnego, przedsiębiorstwa partnerskiego lub przedsiębiorstwa powiązanego, włączając w to dane dotyczące pułapów określonych w art. 2. Oświadczenie może zostać złożone nawet jeżeli kapitał jest do tego stopnia rozproszony, iż nie można określić, w czym jest on posiadaniu, w którym to przypadku przedsiębiorstwo może oświadczyć w dobrej wierze, że może w sposób uprawniony założyć, że nie jest ono własnością w 25% lub więcej jednego przedsiębiorstwa ani łącznie przedsiębiorstw powiązanych ze sobą. Takie oświadczenia są składane bez uszczerbku dla kontroli i dochodzeń przewidzianych w przepisach krajowych lub wspólnotowych.

Artykuł 4

Dane wykorzystane do ustalenia liczby zatrudnionych osób i kwot finansowych oraz okresu referencyjnego

1. Dane, które należy zastosować do określenia liczby zatrudnionych osób i kwot finansowych to dane dotyczące ostatniego zatwierdzonego okresu obrachunkowego oraz obliczone w skali rocznej. Są one uwzględniane od daty zamknięcia rozliczeń. Kwota wybrana w odniesieniu do obrotów jest obliczona z wyłączeniem podatku od wartości dodanej (VAT) oraz innych podatków pośrednich.

2. W przypadku, gdy, z datą zamknięcia rozliczeń, przedsiębiorstwo stwierdza, że w skali rocznej przekroczyło lub mieści się poniżej pułapów dotyczących liczby zatrudnionych osób lub pułapów finansowych określonych w art. 2, nie spowoduje to utraty ani nabycia statusu przedsiębiorstwa średniego, małego ani mikroprzedsiębiorstwa, chyba, że pułapy te zostaną przekroczone przez dwa okresy obrachunkowe z rzędu.

3. W przypadku nowo założonych przedsiębiorstw, których sprawozdania finansowe nie zostały jeszcze zatwierdzone, dane do zastosowania należy wyprowadzić z oszacowania dokonanego w dobrej wierze w trakcie roku obrachunkowego.

Artykuł 5

Liczba zatrudnionych osób

Liczba zatrudnionych osób odpowiada liczbie „rocznych jednostek roboczych” (RJR), to jest liczbie osób pracujących w pełnym wymiarze czasu w danym przedsiębiorstwie lub w jego imieniu przez cały okres referencyjny, o którym mowa. Pracę osób, które nie przepracowały pełnego roku, pracę tych, którzy byli zatrudnieni w niepełnym wymiarze czasu, niezależnie od okresu jej trwania oraz prace pracowników sezonowych liczy się jako ułamkowe części jednostek RJR. Do personelu należą

- (a) pracownicy;
- (b) osoby pracujące na rzecz przedsiębiorstwa jemu podporządkowanego i uznani za pracowników na mocy prawa krajowego;
- (c) właściciele-zarządzający;
- (d) partnerzy prowadzący regularną działalność w przedsiębiorstwie i korzystający z przywilejów finansowych w przedsiębiorstwie.

Stażyści lub studenci uczestniczący w szkoleniu zawodowym na podstawie umowy stażu lub szkolenia zawodowego nie są uwzględniani jako personel. Czas trwania urlopu macierzyńskiego lub wychowawczego nie jest liczony.

Artykuł 6

Ustalanie danych przedsiębiorstwa

1. W przypadku przedsiębiorstwa niezależnego, dane, w tym liczba personelu, ustala się wyłącznie na podstawie sprawozdań finansowych tego przedsiębiorstwa.

2. Dane przedsiębiorstwa, w tym liczba zatrudnionych osób, mającego przedsiębiorstwa partnerskie lub przedsiębiorstwa powiązane, ustala się na podstawie sprawozdań finansowych i innych danych przedsiębiorstwa lub, w przypadku ich występowania, skonsolidowanych sprawozdań finansowych przedsiębiorstwa lub skonsolidowanych sprawozdań finansowych, w których przedsiębiorstwo jest uwzględnione przez konsolidację.

Do danych, o których mowa w pierwszym akapicie dodaje się dane każdego przedsiębiorstwa partnerskiego znajdującego się w jego bezpośrednim sąsiedztwie w kierunku rynku dystrybucji lub w kierunku rynku produkcji i dostaw. Agregacja jest proporcjonalna do udziału procentowego w kapitale lub prawach głosu (w większej z tych pozycji). W przypadku udziałów krzyżowych, stosuje się wyższy udział procentowy.

Do danych, o których mowa w pierwszym i drugim akapicie dodaje się 100% danych każdego przedsiębiorstwa, które jest powiązane bezpośrednio lub pośrednio z danym przedsiębiorstwem, w przypadku, gdy dane nie zostały już uwzględnione przez konsolidację sprawozdań finansowych.

3. W celu zastosowania ust. 2, dane przedsiębiorstw partnerskich przedsiębiorstwa, o którym mowa, wyprowadza się z ich sprawozdań finansowych i innych ich danych, w postaci skonsolidowanej, jeżeli takie istnieją. Do danych tych dodaje się 100% danych przedsiębiorstw, które są powiązane z tymi przedsiębiorstwami partnerskimi, chyba, że ich sprawozdania finansowe są już uwzględnione przez konsolidację.

W celu zastosowania tego samego ust. 2, dane przedsiębiorstw, które są powiązane z przedsiębiorstwem, o którym mowa, należy wyprowadzić z ich sprawozdań finansowych i innych ich danych, w postaci skonsolidowanej, jeżeli takie istnieją. Do danych tych dodaje się, proporcjonalnie, dane każdego ewentualnego przedsiębiorstwa partnerskiego tego powiązanego przedsiębiorstwa, znajdującego się w jego bezpośrednim sąsiedztwie w kierunku rynku dystrybucji lub w kierunku rynku produkcji i dostaw, o ile nie zostało ono już uwzględnione w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych z procentem co najmniej proporcjonalnym do procentu wskazanego w drugim akapicie ust. 2.

4. W przypadku, gdy w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych nie występują dane dotyczące personelu danego przedsiębiorstwa, wielkości dotyczące personelu oblicza się przez proporcjonalne agregowanie danych z jego przedsiębiorstw partnerskich oraz przez dodanie danych z przedsiębiorstw, z którymi przedsiębiorstwo, o którym mowa, jest powiązane.

TYTUŁ II

POSTANOWIENIA RÓŻNE

Artykuł 7

Statystyka

Komisja podejmie niezbędne środki w celu przedstawienia danych statystycznych, które opracowuje zgodnie z następującymi klasami wielkości przedsiębiorstw:

- (a) 0 do 1 osoby;
- (b) 2 do 9 osób;
- (c) 10 do 49 osób;
- (d) 50 do 249 osób.

Artykuł 8

Odniesienia

1. Wszelkie ustawodawstwo wspólnotowe lub każdy program wspólnotowy, który ma zostać zmieniony lub dostosowany, i w którym występuje termin „MŚP”, „mikroprzedsiębiorstwo”, „małe przedsiębiorstwo” lub „średnie przedsiębiorstwo”, lub jakkolwiek inny podobny termin, powinno zawierać odniesienie do definicji zawartej w niniejszym zaleceniu.

2. Jako środek przejściowy, aktualne programy wspólnotowe, w których stosuje się definicję MSP zawartą w zaleceniu 96/280/WE, będą w dalszym ciągu wdrażane z korzyścią dla przedsiębiorstw, które zostały uznane za MŚP w chwili przyjmowania tych programów. Pozostanie to bez wpływu na prawnie wiążące zobowiązania zawarte przez Komisję na podstawie takich programów.

Bez uszczerbku dla pierwszego akapitu, każda zmiana definicji MŚP w ramach programów może zostać dokonana tylko przez przyjęcie definicji zawartej w niniejszym zaleceniu zgodnie z ust. 1.

Artykuł 9

Przegląd

Na podstawie przeglądu stosowania definicji zawartej w niniejszym zaleceniu, które ma zostać dokonane do 31 marca 2006 r., oraz biorąc pod uwagę wszelkie zmiany art. 1 dyrektywy 83/349/EWG w sprawie definicji przedsiębiorstw powiązanych w rozumieniu tej dyrektywy, Komisja, w razie potrzeby dostosuje definicję zawartą w niniejszym zaleceniu, a w szczególności pułapy dotyczące obrotów i sumy bilansowej w celu uwzględnienia doświadczenia i zmian gospodarczych we Wspólnocie.